

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Arařtırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 153 5-11 Haziran 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. AB'DEN SUDAN AÇIKLAMASI

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Nabila Massrali, Birleşmiş Milletler Sudan Entegre Geçiş Yardım Misyonu'nun görev süresinin uzatılmasına ilişkin bir açıklamada bulundu. Sudan'da insan haklarını korumak, geliştirmek ve sürdürülebilir kalkınmaya yardımcı olmak amacıyla başlatılan Birleşmiş Milletler Sudan Entegre Geçiş Yardım Misyonu'nun görev süresinin Aralık 2023'e kadar uzatılmasını memnuniyetle karşıladıklarını ifade eden Sözcü, AB'nin Sudan'ın istikrarı ve barışı için gösterilen çabalara destek sunmaya devam edeceğini belirtti. Sözcü ayrıca barış ve istikrarın sağlanması için AB'nin BM ve Afrika Birliği ile birlikte çalışmaya devam ettiğini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 5 Haziran 2023

European External Action Service, (05.06.2023) "Sudan : Statement by the Spokesperson on the extension or UNITAMS' mandate". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/sudan-statement-spokesperson-extension-or-unitams%E2%80%99-mandate_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

2. AB VE ABD ELÇİLERİ KOSOVA-SIRBİSTAN GERİLİMİ İÇİN MEKİK DİPLOMASİSİ YÜRÜTÜYOR

Avrupa Birliği (AB) ve ABD elçileri önce Kosova'nın başkenti Priştine'de Başbakan Albin Kurti ile görüştüler. Ardından Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vucic ile görüşmek üzere başkent Belgrad'a geçecekler. Elçilerin mekik diplomasisinin gündeminde, Kosova'daki Sırp azınlığı için yeni bir özerk yapının müzakere edilmesi var. Aynı zamanda

geçen hafta Sırbistan destekli isyancıların şiddetli protestolarının ardından Kosovalı Sırpların çoğunlukta olduğu kuzeyde ortaya çıkması muhtemel bir gerilime karşı iki tarafın da yatıştırılması amaçlanıyor.

DTT-NET, 5 Haziran 2023

DTT-NET, (05.06.2023) “EU and USA envoys in another shuttle diplomacy tour to Kosovo and Serbia amid new tensions”. Erişim Adresi: <https://dt-net.com/eu-and-usa-envoys-in-another-shuttle-diplomacy-tour-to-kosovo-and-serbia-amid-new-tensions/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

3. AB’DEN RUSYA AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Ukrayna savaşını eleştiren Rus muhalif siyasetçi Vladimir Kara-Murza’ya verilen 25 yıl hapis cezasına ve Rusya’nın insan hakları ihlallerine ilişkin bir açıklamada bulundu. Kararı kınadıklarını ifade eden Yüksek Temsilci, Rusya’ya siyasi saiklerle hapsedilen kişilerin koşulsuz olarak serbest bırakılması çağrısında bulundu. Rusya’da insan haklarının uygulanmasına dair sorunların olduğuna dikkat çeken Yüksek Temsilci, Rusya’nın Ukrayna’yı işgali ile beraber ülke içinde uygulanan baskı ve şiddetin boyutunun arttığını, basın ve medya özgürlüğünün ise sınırlandığını ileri sürdü.

AB Zirvesi, 5 Haziran 2023

Council of the European Union, (05.06.2023) “Human rights violations in Russia: EU lists individuals responsible for Vladimir Kara-Murza’s sentencing and degrading treatment”. Erişim adresi: <https://124.im/J1Y>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. FRONTEx VE ARNAVUTLUK, İŞ BİRLİĞİNİ ARTIRIYOR

Frontex (Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansı) ve Arnavutluk, temel hakların korunması konusundaki iş birliklerini güçlendirme konusunda anlaşılard. İş birliği, sınırları geçen insanların korunması ve onurlarına saygı duyulmasını kapsıyor. Mutabakat zaptı niteliğindeki anlaşma, Frontex İcra Direktörü Hans Leijtens ve Arnavutluk İçişleri Bakanı Bledar Cuci tarafından Tiran’da imzalandı.

Anlaşma, Arnavutluk topraklarındaki Frontex operasyonel faaliyetlerinde temel hak ihlalleri iddialarıyla ilgili olarak kurum ile Arnavut makamları arasında bilgi alışverişini ve iş birliğini sağlamayı amaçlıyor. Hem Frontex hem de Arnavut makamlarının hâlihazırda bağımsız şikâyet mekanizmaları var ve bu anlaşmayla beraber bunlar arasında bir iş birliği kurulacak.

Frontex, 6 Haziran 2023

Frontex, (06.06.2023) “Frontex and Albania boost cooperation on fundamental rights protection”. Erişim Adresi: <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-and-albania-boost-cooperation-on-fundamental-rights-protection-4yTx1P>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

5. AB'DEN AFGANİSTAN AÇIKLAMASI

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Nabila Massrali, Afganistan'da zehirlenen kız çocuklarına ilişkin bir açıklamada bulundu. Afganistan'ın kuzeyinde bulunan okullarda eğitim alan 60'tan fazla kız çocuğunun zehirlendiğini ifade eden Sözcü, AB'nin haberi üzüntü ile karşıladığını belirtti. AB'nin Afganistan halkının yanında olduğuna dikkat çeken Sözcü, konunun takipçisi olduklarını sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 6 Haziran 2023

European External Action Service, (06.06.2023) “Afghanistan: Statement by the Spokesperson on the poisoning of girls at their school”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/afghanistan-statement-spokesperson-poisoning-girls-their-school_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. AB, RUSYA'YI KINADI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve Kakhovka Barajı'nın yıkımına ilişkin bir açıklamada bulundu. Rusya'nın sivil alt yapıya yönelik saldırılarına Kahovka Hidroelektrik Santrali'nin de eklendiğini ifade eden Yüksek Temsilci, Rusya'yı uluslararası hukuka aykırı hareket ettiği gerekçesi ile kınadı. Saldırılar sonucu sivil yerleşim bölgelerinin risk altında olduğuna dikkat çeken Yüksek Temsilci, Zaporizhzhia Nükleer Santrali'nin de tehlikede olduğunu duyurdu.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 6 Haziran 2023

European External Action Service, (06.06.2023) “Ukraine: Statement by High Representative Josep Borrell and Commissioner for Crisis Management Janez Lenarčič on the destruction of the Kakhovka dam”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/ukraine-statement-high-representative-josep-borrell-and-commissioner-crisis-management-janez-0_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

7. AB'DEN DOĞU TİMOR AÇIKLAMASI

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Nabila Massrali, Doğu Timor'da gerçekleşen parlamento seçimlerine ilişkin bir açıklamada bulundu. Seçimlerin barışçıl bir ortamda ve şeffaf bir şekilde gerçekleştirilmesinden memnun olduklarını ifade eden Yüksek Temsilci,

seçimlere katılan vatandaşları ve Doğu Timor’u tebrik etti. Yüksek Temsilci ayrıca seçim sonrası yeni seçilen hükümet ile çalışmayı sabırsızlıkla beklediklerini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 6 Haziran 2023

European External Action Service, (06.06.2023) “Timor-Leste: Statement by the Spokesperson on the parliamentary elections”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/timor-leste-statement-spokesperson-parliamentary-elections_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. BELÇİKALİ LOBİCİDEN VON DER LEYEN’A SUÇLAMA

5 Nisan 2023 tarihinde Belçikalı lobici Frédéric Baldan, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen’ı Belçika makamlarına şikâyet etti. Von der Leyen’ı görevine ait işlevleri ve unvanları gasp etmek, kamuya ait belgeleri yok etmek, yasadışı yollarla menfaat elde etmek ve yolsuzlukla suçlayan Baldan; Avrupa Komisyonu Başkanın dokunulmazlığının kaldırılması talebiyle şikâyette bulundu. Baldan, şikâyetine kanıt olarak von der Leyen ve Pfizer CEO’su Albert Bourla arasında gerçekleşen bazı mesajlaşmaları gösterirken; konuyla ilgili henüz bir soruşturma açılmadı.

EURACTIV, 7 Haziran 2023

Anne-Sophie Gayet, (07.06.2023) “Contrats Pfizer : la plainte du lobbyiste belge contre Ursula von der Leyen au point mort”, EURACTIV. Erişim Adresi: <https://www.euractiv.fr/section/sante/news/contrats-pfizer-la-plainte-du-lobbyiste-belge-contre-ursula-von-der-leyen-au-point-mort/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

9. POLONYA, AB’NİN ÖNERDİĞİ GÖÇ YASASI REFORMUNA KARŞI ÇIKIYOR

Polonya, iltica ve göç yasalarına ilişkin Avrupa Birliği’nin (AB) önerdiği reformlara karşı olduğunu yineledi. AB üyelerinin Brüksel’deki büyükelçilerinin bir araya geldiği toplantıda söz konusu reform planları Polonya tarafından protesto edildi. AB kaynaklarının aktardığına göre Polonya’nın AB büyükelçisi Andrzej Sadoś, üye devletlere AB’nin göç politikasına katılma biçimleri konusunda özgür bir seçim hakkı verilmesi gerektiğini belirtti.

Önerilen değişiklikler kapsamında, yeniden yerleştirme kotalarını kabul etmeyi reddeden üye devletlerin göçmen başına 22 bin avro ödemesi gerekecek. Sadoś, mali alternatifin eş değer olmadığını ve bu sebeple Polonya’nın bu kavramı kabul edemeyeceğini söyledi.

The First News, 7 Haziran 2023

The First News, (07.06.2023) “Poland against proposed migration law reform, EU sources report”. Erişim Adresi: <https://www.thefirstnews.com/article/poland-against-proposed-migration-law-reform-eu-sources-report-39011>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

10. AB TASLAK BÜTÇE ÜZERİNDE ÇALIŞIYOR

Avrupa Birliği, 2024 yılı bütçesi üzerinde çalışıyor. 7 Haziran Çarşamba günü Avrupa Komisyonundan birliğin borçlarını da kapsayan 189,3 milyar avroluk bir bütçe önerisi geldi. Konuya ilişkin bir açıklama yapan Avrupa Komisyonunun Bütçeden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn, artan maliyetlerin Avrupa Birliği’ni kısıtlamalarla karşı karşıya bıraktığını ifade ederken; her durumda finansman ihtiyacının azalmadığının da özellikle altını çizdi.

EURACTIV, 7 Haziran 2023

Silvia Ellena, (07.06.2023) “La Commission européenne propose un budget de 189,3 milliards d’euros pour 2024”, EURACTIV. Erişim Adresi: <https://www.euractiv.fr/section/economie/news/la-commission-europeenne-propose-un-budget-de-1893-milliards-deuros-pour-2024/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. SCHOLZ’DAN DESTEK ÇAĞRISI

Almanya Başbakanı Olaf Scholz’dan Avrupa Birliği’ne destek çağrısı geldi. İtalya’nın başkenti Roma’da İtalyan mevkidaşı Giorgia Meloni ile bir araya gelen Olaf Scholz, mültecilerin kabulü konusunda Avrupa Birliği üyesi ülkeler arasında bir ortak sorumluluk inşasının ve yetki dağılımının gerektiğini ifade etti. İtalya ve Yunanistan’ın da aralarında olduğu Akdeniz ülkelerinin sınırlarına gelen insan akını karşısında büyük zorluklarla karşı karşıya kaldığına dikkat çeken Almanya Başbakanı; Akdeniz ülkelerinin yanı sıra Almanya’nın da 2022 yılında bir milyondan fazla mülteci kabul ettiğini belirtti. Başbakan Scholz, diğer Avrupa Birliği üyesi ülkelerin İtalya gibi ülkeleri yalnız bırakmayarak dayanışma ve sorumluluk anlayışıyla hareket etmesi gerektiğini de sözlerine ekledi.

The Barron's, 8 Haziran 2023

The Barron's, (08.06.2023) “Italy 'Must Not Be Left Alone' On Migration: Germany's Scholz”. Erişim Adresi: <https://www.barrons.com/news/italy-must-not-be-left-alone-on-migration-germany-s-scholz-78ec31a9>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

12. MACARİSTAN CUMHURBAŞKANI: YAPTIRIMLAR, RUSYA'DAN ZİYADE BİZE ZARAR VERİYOR

Macaristan Cumhurbaşkanı Katalin Novak, Rusya Federasyonu'nun Ukrayna'yı topyekûn işgale başlamasının ardından uygulanan yaptırımların Rusya'dan ziyade kendilerine zarar verdiğini iddia etti. Novak ayrıca öncelikli meselelerinin Ukrayna olmasına rağmen Kosova meselesi bağlamında Batı Balkanlar'ın da unutulmaması gerektiğini vurguladı.

Rusya'ya karşı uygulanan yaptırımlara duygusal olarak değil rasyonel olarak karar verilmesi gerektiğini ifade eden Cumhurbaşkanı Novak, aksi takdirde bu yaptırımların Rusya'dan ziyade AB'ye zarar verdiğini söyledi. Macar cumhurbaşkanı ayrıca Avrupa Birliği'nin (AB) genişleme stratejisinin artık Batı Avrupa için bir külfet hâline geldiğini ancak Ukrayna ve Moldova'nın adaylık statüsünden yola çıkarak siyasî irade olduğu sürece her şeyin mümkün olabileceğini de belirtti.

The Budapest Times, 8 Haziran 2023

The Budapest Times, (08.06.2023) "President Novak: 'Sanctions have hurt us more than Russia'". Erişim Adresi: <https://www.budapesttimes.hu/hungary/president-novak-sanctions-have-hurt-us-more-than-russia/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

13. AVRUPA KOMİSYONU ETİK BİRİMİ OLUŞTURACAK

Geçtiğimiz yıl yolsuzluk skandalıyla sarsılan Avrupa Komisyonu bağımsız bir etik birimi inşa etmeye hazırlanıyor. Avrupa Komisyonu, AB Zirvesi, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Merkez Bankası, Avrupa Adalet Divanı ve Avrupa Sayıştay'ı gibi kurumları da ilgilendirmesi beklenen birim ile kapsamlı lobicilik faaliyetlerinin yanı sıra üçüncü şahıslar tarafından sunulan hediyeler için standartların belirlenmesi, ödüllerin ve nişanların kabulü için gerekli kuralların oluşturulması ve varlık beyanları için de bazı şeffaflık kısıtları belirlenmesi bekleniyor.

The Associated Press, 8 Haziran 2023

Samuel Petrequin, (08.06.2023) "EU Commission proposes common ethics body for all EU officials in wake of corruption scandal", The Associated Press. Erişim Adresi: <https://apnews.com/article/eu-ethics-body-commission-corruption-scandal-f24daa3c0ea2927233a28e3f4f424018>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB ÜLKELERİ, İLTİCA KURALLARINA İLİŞKİN GEÇİCİ BİR ANLAŞMA YAPTI

Perşembe günü Lüksemburg'da toplanan Avrupa Birliği (AB) bakanları, yıllarca süren çetrefilli müzakerelerin ardından göç ve iltica politikalarına nasıl yaklaşılacağı konusunda

zorlu bir anlaşmaya vardı. Söz konusu anlaşma, AB ülkelerinin göçmenleri kabul etmesine veya bunu yapması için başkalarına ödeme yapmasına izin verecek. AB ülkeleri böylece gerekli niteliklere sahip olmayan göçmenleri yasal olarak geri gönderebilecek. Bu bağlamda bakanlar, göçe en çok maruz kalan ülkelere AB desteği sağlanması konusunda da anlaşıldılar.

İsveç Göç Bakanı Maria Stenergard, anlaşmanın Avrupa değerlerine ve uluslararası hukuka dayandığını iddia etti. Göçmenleri kabul etmeyen ülkeler, geçici anlaşma kapsamında bir AB mülteci fonuna kişi başına 20 bin avro (21 bin 559 dolar) katkıda bulunmak zorunda kalacak. Sadece iki AB üyesi anlaşmaya karşı oy kullanırken dördü ise çekimser kaldı.

Luxembourg Times, 9 Haziran 2023

Luxembourg Times, (09.06.2023) “EU meeting in Luxembourg makes tentative deal on asylum rules”. Erişim Adresi: <https://www.luxtimes.lu/europeanunion/eu-meeting-in-luxembourg-makes-tentative-deal-on-asylum-rules/1625981.html>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

15. AB TUNUS'A MALİ DESTEK SAĞLAYACAK

Avrupa Birliği düzensiz göçle mücadele kapsamında Tunus'tan destek istemeye hazırlanıyor. Tunus ziyareti sırasında Tunus Cumhurbaşkanı Kais Saied ile bir araya gelen Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen aralarında ticaret ve enerji gibi başlıklarında bulunduğu beş ana maddeden oluşan kapsamlı bir iş birliği paketi üzerinde çalıştıklarını ilan etti. Von der Leyen ayrıca; sınır yönetimi, arama-kurtarma ve insan kaçakçılığıyla mücadele gibi göç ile ilintili konuların çözüme ulaştırılabilmesi için Avrupa Birliği'nin Tunus'a 100 milyon avro değerinde bir mali destek sağlamaya da hazır olduğunu kamuoyuyla paylaştı.

POLITICO, 11 Haziran 2023

Wilhelmine Preussen, (11.06.2023) “EU considers more than €1B of aid to Tunisia in effort to reduce migration”, POLITICO. Erişim Adresi: <https://apnews.com/article/eu-ethics-body-commission-corruption-scandal-f24daa3c0ea2927233a28e3f4f424018>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS